

עין משפט‏
נר מצוה

א א ב מ״י ספ״ז מהל׳ שבת הלכה טז סמנ לאון סה טושי״ע א״ח ס״י שלה

ב ג מ״י שם ספ״א הל׳ יא טושי״ע שם ספ״ק ה׳:

ג ד ה ו מ״י ספ״א מהל׳ שבת הלכה יב סמנ שם טושי״ע א״ח ס״י שם ספ״ק א׳:

ד ה ז מ״י ספ״י מהלכות טומאת אוכלין הל׳ ד׳:
ה ח טס הל׳ ה ופ״א מהל׳ משכב ומושג הלכה טז:

»
מוסף רש"י

אין סודותין את הפירות.
קחיטת אב מנאכה היא (וחזקין יד.) א׳: יהוה ליה מפרק דבר ממשאו הגדל כמות והיא מולדה דרש (עשר יח.) ואם יצאו מעצמן אסורין. ט ביום גזירה שמה יסמוט (ביצה ג.) וחזקין יד.) אם לאוכלין. אם היו עומדין לאכליה ולא לקטות (וחזקין שם.) היוצא מזה מותר. ט ביום (ביצה ג.) ודקין דלא ניחא ליה ליכא למגור לא שריה להו בשמים היס אמי לקטות. דלא להו להכי קיימא (וחזקין שם ובעי״ז ביצה שם.) ואם למשקין היוצא מהן אסור. הוילא ותקיימה משכנתו לא שריה להו כשנו חיובא למגור בהו שמה יסמוט. דלא להכי קיימא (וחזקין שם.) חלות דבש. כהסודות דרוב ועשיין כמין מלות על שטות והרבה כחוק (עשר יח.) שריסקין. כותמין (שם.) אסורין. לאותו שבת גבליה (שם.) מודה היה ר׳ יהודה להכבשים בזיתים וענבים. ואחליהו דענינו לאכליה. הוילא ורוב בני דאם סומקין אותם. הא יתנו מזלגן עליהן. ואי שריה למשקין שמה מן אמי למשקט (וחזקין יד.) כיון דלחמיטה ניתנה. קמס ענינים. יהב דעתיה. עליוה למשקין. ואי הו סמקין הוה ליה תקיימה משכנתו וגזירה שמה יסמוט, ופלוגתיהו כחומים ורמונים (שם.)

»
מוסף תוספות

א. אפילו בקצה וכו׳.ב. רש״י.ג. דכיון דלדורן הוא לא אסרו חכמים אלא בנחתם לסל וקופיה. רש״י.ג. א״ר יוחנן קאמר לפי דבריו אותם האמוראים דלא סביר מוחלפת השיטה, לדבריהם הכי הוא. מוס׳ פסטיק.ג. ד״ס רבי יוחנן י. ומשום גזירה דשמא יסחות. רש״י. ה. כ״ש בביצה דהויל למשוי דלא שריבא ביה סחוטא כלה. רמב״ם. והא ודאי טפי היה להו למגור בשאר פירות אטו זיתים וענבים וחרתים ורמונים מלמגור בביצה. רש״י.א. ולא מפסיד אוכלא בהוי דמאי דלותים וענבים. דמה זיתים וענבים משקין שבהן בלועין ועשירין להוציא מהן. אף ביצה נמי בלועה ועשויה לצאת. רמב״ם. I. ועדכיו לאכילה. רמב״ם. II. וכשאדם סוחטין הוא מפסידן מאכילה, לא גוררין בהו, דליכא משום שמא יסחות. רמב״ם. ט. דהויל למימר והכניסן לחלה קודם שמשך. מוס׳ תלפ״ש. א. דקתני בין לאוכלין ובין למשקין היוצא מהם אסור. טעמא׳. בדבריו ר׳ יהודה. ח׳ ס״ן. יא. ומשך מהם משקין קצת. מוס׳ תלפ״ש. ג. נמלק. מוס׳ תלפ״ש. ג. לאוכלין. מוס׳ תלפ״ש. יד. דאניהו סברי דהא

קמג:

חבית. ובלבד שלא יספוג. אפילו יש לו עור בית אחיה לליכא חשש סחיטה אסור כדמפרש בגמרא שלא יעשה כדרך שעושה כחול: **מַלְקָם עַל יד עַץ יד ואובֵּץ**. נראה דל״ג ואוכל מדקמני סיפא אבל לא לתוך הסל ולא לתוך הקופה משמע הנך דווקא אסירי משום עובדה לחול אבל לתוך ויכפוא שריב: **ורבי יוחנן אמר הלכה כרבי יהודה בשאר פירות**. צריש מסכת ביצה (דף ג. וסס) רבי יוחנן רמי דר׳ יהודה אדרבי יהודה תנן ר״י אומר אם לאוכלין היוצא מהן מותר אם למשקין כו׳ אלמא כל לאוכלין אוכלא דאיפרת הוּא ורמיניהו ועוד אמר ר״י מתנה אדם על הכלכלה בשני וכן ביצה שגולדה בראשון אוכלה בשני בשני אין בראשון לא ואמר רבי יוחנן מוחלפת השיטה ונריך לומר דהיא דמתנה אדם מחליף דאי מתני׳ מחליף אם כן במאי דנקט הכא ר׳ יהודה הוה ליה למינקט רבנן וה״ל למימר הלכה כרבנן בשאר פירות. מ״ר. ולי נראה דאפילו אפיך מתני׳ אחי שפירא ענין שמצינו צ״ק בפרק הגחול קמא (דף יז:.) דתנן גול בהמה והוכמשה עבדים והזקינו משלם כשעת הגולה ר״מ אומר בעבדים אומר לו הרי שגך לפניך ואמר בגמרא אמר רבי חנינא בר אבדימי אמר רב הלכה כר״מ ופריך ורבי שציק רבנן ועביד כר״מ כו׳ עד דמסיק דרבי מתניתין איפכא אתנא׳ אלמא אע״פ שהיה שונה למתניתין ומכ״א בעבדים אומר לו הרי שגך לפניך וה״ל למימר השתא הלכה כחכמים אפ״ה נקט ר״מ לפי מה שהאחרים שונים המשנה ה״ע נקט רבי יוחנן רבי יהודה בשמעמין וכן נמי מצינו בשילהי פ״ק דסוכה (דף יט:.) דתנן העושה סוכתו כמין לריף ר״א פוסל ומכמנים מכשירין ואמרינן בגמרא צ״י אשכיה לרבי יוסף דגמי בבית חתנים כסוכה א״ל כמאן כר״א א״ל שצקת רבנן ועבדת כר״א אמר ליה צרימא איפכא תניא השתא היה לו להשיב רב יוסף כרבנן ולא כר״א כיון דאיהו איפכא תני אלא כן דרך הש״ס בכל מקום. נראה לי:

הלכה ברבי יהודה בשאר פירות.

אע״ג דצריש ביצה (ד' ג.) גזר ר׳ יוחנן ביצה שגולדה ציו״ט משום משקין שזנז׳ והכא לא גזר בשאר פירות ה״ל דשייך טפי לגזור צביצה לפי שהיא עומדת ליסחט מן התרנגולת

ודרך לגומעה חיה׳ אבל שאר פירות׳ אין עומדים ליסחט כלל. מ״ר:
שמשך מהן שמן בו׳. פי׳ בקונט׳ שמשך זו מאליהן כמו נהרות המושקין ולפירושו לריך לומר הכניסין צין לאוכלין

כו׳ היינו הכניסין מתחילתן אין הלשון משמע כן׳ ועוד קשה לר״י דאי משך מאליו קאמר גבי תותים שמשך מהם מים ה״ל למימר שמשכו או שנמשכו דמים בכל מקום לשון רבים ועוד קשה לר״י אס כן הך צרימא הוה תיובתא דרב ורבי יוחנן דאמרי לעיל חלוק היה רבי יהודה צויתים וענבים דהכא דהשתא לרב ורבי יוחנן דסברי חלוק היה רבי יהודה צויתים וענבים נקט דוקא משך׳ דליכא למיחש טפי״ו דילמא ישיב דעמיה לסחוט משקה אחר שהכניסו נמי לאכילה מאחר שסחטן מתילה להוציא מהן משקה״ו לא הו משך׳ לא״ ולשמואל דאמר מודה רבי יהודה צויתים וענבים״ו נקט משך משום רבואת דתותים ורמונים דאפילו משך הכניסן לאוכלין היוצא מהן מותר. מ״ר: **הלכה** **האשה מטמא** **לרצון** **ושלא** **לרצון**. והא דתנן במסכת מכשירין (פ״א) כל משקה שמתילתו לרצון אף על פי שאין סופו לרצון או שסופו לרצון אף על דמי רצון דמכשיר לא דמי רצון דהתם לרצון דהכא דהתם מיירי בשעת נפילתן על הזרעים שיהא לרצון דנענין יותן דומיא דכי יתן מה יתן דניחא ליה אף אפי׳ יותן דניחא ליה אבל הכא מיירי בשעת פרישה מן האשה או מן הבהמה: **לרצון** **ושלא** **לרצון**. כדמפרש בקמוך טעמא משום דדס מגפתה טמא וחלז דס חד הוא דדס נעכר ונעשה חלז ולא לריכין למה שפי׳ בקונט׳¹ משום דליקרי משקה שנאמר ותפתח את נאד החלז ותשקהו ונראה לר״י דהא דאיטריך לפרש האי טעמא צ״י דס נדה (נה דף נה:.) גצי חלז האשה הג״מ לרבי עקיבא דשמעמין דלית ליה טעמא׳² או למאן דלית ליה דס נעכר ונעשה חלז אבל לרבנן דשמעמין לא לריך ³ (דפרישית לחלז האשה אלא דוקא לטמא חלז בהמה לרצון. ו׳ מ״ר:

חבית פרק שנים ועשרים שבת

חבית. מצינן הימנה מוּזן ג׳ סעודות. ואפילו בכלים הרבה דאילו צמד מנא אמרי׳ בכל כתבי הקדש (לעיל דף קכ.) דכמה דבעי מצינ: **לנס**. כל אחד מוּזן ג׳ סעודות: **ונלכד שלא יספוג**. שלא ישים ספוג במקום היין לחזור ולהטיפו בכלי גזירה שמה יספוג: **אין סוחטין אם הפירות**.

דהוה ליה מפרק וי מולדה דרישה: **אסורין**. גזירה שמה יסמוט לכתמילה: **רבי יהודה אומר אם לאוילין**. הם מכונסין אותם פירות היוצא מהן מותר דלא ניחא ליה בהם שזבו וליכא למגור בהן שמה יסמוט: **ואם למשקין**. מכונסין אסורין דניחא ליה במאי דנפקא מיניהו ותקיימה מחשבתו וליכא למיגור שמה יסמוט והכי אמרי׳ צביצה׳¹ דטעמא דמשקין שזבו משום שמה יסמוט הוא: **חלום דבש**. מאחר שמרוסקין הדבש זו מאליה מתוך השעוה ואין דרך לסוחטו הלכך רבי אליעזר ממיר. ומכמנים אסורין גזירה אטו שאינן מרוסקין דילמא מרסק להו וי: **גמ׳** ויעטא. מכנים זו כפו והשמן נדבק בה ומקנחו בשפת הכלי ואסרוה משום עובדין דחול: **מודה ר׳ יהודה צויתים**. דאע״ג דהכניסן לאוכלין היוצא מהן אסור דכיון דרובן לסחיטה קיימי כי אמו לידי משקה יהיב דעתיה למיהוי ניחא ליה בזהי: **אפי׳ צויתים וענבים**. הוילא והני לאוכלין נכנסו: **מספחא כחומים ורמונים פלוגי**. דליכא דעשו להו למשקין הלכך משוו להו רבנן כותים וענבים ור׳ יהודה פליג ויעיניהו אבל שאר פירות ליכא דבעי להו למשקין הלכך מותרו רבנן בהם: **שמשך**. זו מאליהן כמו נהרות המושקין (לעיל דף קכא.) ו**הכניסין**. לאוכל בין למשקין היוצא מהן אסור יתותים שמשך מהן יין והכניסין בין שמשך מהן מים ורמונים שמשך מהן יין אסור דכיון דאסור דברי רבי יהודה והכניסין לאוכלין היוצא מהן מותר למשקין ולסתם היוצא מהן אסור וסבר רבי יהודה סתם אסור ויהתנן יחלב האשה מטמא לרצון ושלא לרצון חלב בהמה אינו מטמא אלא לרצון אמר ר׳ עקיבא קל וחומר הוא ומה חלב האשה שאינו מיוחד אלא לקטנים מטמא לרצון ושלא לרצון חלב הבהמה שמויחד בין לקטנים בין לגדולים אינו שמויחד בין לקטנים ובין לרצון אלא שישמא לו אם טמא חלב האשה שלא לרצון שדרם מגפתה טמא וישמא חלב הבהמה שלא

משקה שנאמר ותפתח את נאד החלז ותשקהו (שופטים ד:.) **חלז הבהמה אינו מטמא אלא אם כן יאל לרצון**. ואי לא חשיב משקה ואם נגע זו שרץ אינו מקבל טומאה וטעמא מפרש לקמיה: **שדס**

דאי משך מאליו קאמר גבי תותים שמשך מהם מים ה״ל למימר שמשכו או שנמשכו דמים בכל מקום לשון רבים ועוד קשה לר״י אס כן הך צרימא הוה תיובתא דרב ורבי יוחנן דאמרי לעיל חלוק היה רבי יהודה צויתים וענבים דהכא דהשתא לרב ורבי יוחנן דסברי חלוק היה רבי יהודה צויתים וענבים נקט דוקא משך׳ דליכא למיחש טפי״ו דילמא ישיב דעמיה לסחוט משקה אחר שהכניסו נמי לאכילה מאחר שסחטן מתילה להוציא מהן משקה״ו לא הו משך׳ לא״ ולשמואל דאמר מודה רבי יהודה צויתים וענבים״ו נקט משך משום רבואת דתותים ורמונים דאפילו משך הכניסן לאוכלין היוצא מהן מותר. מ״ר: **הלכה** **האשה מטמא** **לרצון** **ושלא** **לרצון**. והא דתנן במסכת מכשירין (פ״א) כל משקה שמתילתו לרצון אף על פי שאין סופו לרצון או שסופו לרצון אף על דמי רצון דמכשיר לא דמי רצון דהתם לרצון דהכא דהתם מיירי בשעת נפילתן על הזרעים שיהא לרצון דנענין יותן דומיא דכי יתן מה יתן דניחא ליה אף אפי׳ יותן דניחא ליה אבל הכא מיירי בשעת פרישה מן האשה או מן הבהמה: **לרצון** **ושלא** **לרצון**. כדמפרש בקמוך טעמא משום דדס מגפתה טמא וחלז דס חד הוא דדס נעכר ונעשה חלז ולא לריכין למה שפי׳ בקונט׳² משום דליקרי משקה שנאמר ותפתח את נאד החלז ותשקהו ונראה לר״י דהא דאיטריך לפרש האי טעמא צ״י דס נדה (נה דף נה:.) גצי חלז האשה הג״מ לרבי עקיבא דשמעמין דלית ליה טעמא׳³ או למאן דלית ליה דס נעכר ונעשה חלז אבל לרבנן דשמעמין לא לריך ⁴ (דפרישית לחלז האשה אלא דוקא לטמא חלז בהמה לרצון. ו׳ מ״ר:

חבית פרק שנים ועשרים שבת

חבית. מצינן הימנה מוּזן ג׳ סעודות. ואפילו בכלים הרבה דאילו צמד מנא אמרי׳ בכל כתבי הקדש (לעיל דף קכ.) דכמה דבעי מצינ: **לנס**. כל אחד מוּזן ג׳ סעודות: **ונלכד שלא יספוג**. שלא ישים ספוג במקום היין לחזור ולהטיפו בכלי גזירה שמה יספוג: **אין סוחטין אם הפירות**. דהוה ליה מפרק וי מולדה דרישה: **אסורין**. גזירה שמה יסמוט לכתמילה: **רבי יהודה אומר אם לאוילין**. הם מכונסין אותם פירות היוצא מהן מותר דלא ניחא ליה בהם שזבו וליכא למגור בהן שמה יסמוט: **ואם למשקין**. מכונסין אסורין דניחא ליה במאי דנפקא מיניהו ותקיימה מחשבתו וליכא למיגור שמה יסמוט והכי אמרי׳ צביצה׳¹ דטעמא דמשקין שזבו משום שמה יסמוט הוא: **חלום דבש**. מאחר שמרוסקין הדבש זו מאליה מתוך השעוה ואין דרך לסוחטו הלכך רבי אליעזר ממיר. ומכמנים אסורין גזירה אטו שאינן מרוסקין דילמא מרסק להו וי: **גמ׳** ויעטא. מכנים זו כפו והשמן נדבק בה ומקנחו בשפת הכלי ואסרוה משום עובדין דחול: **מודה ר׳ יהודה צויתים**. דאע״ג דהכניסן לאוכלין היוצא מהן אסור דכיון דרובן לסחיטה קיימי כי אמו לידי משקה יהיב דעתיה למיהוי ניחא ליה בזהי: **אפי׳ צויתים וענבים**. הוילא והני לאוכלין נכנסו: **מספחא כחומים ורמונים פלוגי**. דליכא דעשו להו למשקין הלכך משוו להו רבנן כותים וענבים ור׳ יהודה פליג ויעיניהו אבל שאר פירות ליכא דבעי להו למשקין הלכך מותרו רבנן בהם: **שמשך**. זו מאליהן כמו נהרות המושקין (לעיל דף קכא.) ו**הכניסין**. לאוכל בין למשקין היוצא מהן אסור יתותים שמשך מהן יין והכניסין בין שמשך מהן מים ורמונים שמשך מהן יין אסור דכיון דאסור דברי רבי יהודה והכניסין לאוכלין היוצא מהן מותר למשקין ולסתם היוצא מהן אסור וסבר רבי יהודה סתם אסור ויהתנן יחלב האשה מטמא לרצון ושלא לרצון חלב בהמה אינו מטמא אלא לרצון אמר ר׳ עקיבא קל וחומר הוא ומה חלב האשה שאינו מיוחד אלא לקטנים מטמא לרצון ושלא לרצון חלב הבהמה שמויחד בין לקטנים בין לגדולים אינו שמויחד בין לקטנים ובין לרצון אלא שישמא לו אם טמא חלב האשה שלא לרצון שדרם מגפתה טמא וישמא חלב הבהמה שלא

משקה שנאמר ותפתח את נאד החלז ותשקהו (שופטים ד:.) **חלז הבהמה אינו מטמא אלא אם כן יאל לרצון**. ואי לא חשיב משקה ואם נגע זו שרץ אינו מקבל טומאה וטעמא מפרש לקמיה: **שדס** דאי משך מאליו קאמר גבי תותים שמשך מהם מים ה״ל למימר שמשכו או שנמשכו דמים בכל מקום לשון רבים ועוד קשה לר״י אס כן הך צרימא הוה תיובתא דרב ורבי יוחנן דאמרי לעיל חלוק היה רבי יהודה צויתים וענבים דהכא דהשתא לרב ורבי יוחנן דסברי חלוק היה רבי יהודה צויתים וענבים נקט דוקא משך׳ דליכא למיחש טפי״ו דילמא ישיב דעמיה לסחוט משקה אחר שהכניסו נמי לאכילה מאחר שסחטן מתילה להוציא מהן משקה״ו לא הו משך׳ לא״ ולשמואל דאמר מודה רבי יהודה צויתים וענבים״ו נקט משך משום רבואת דתותים ורמונים דאפילו משך הכניסן לאוכלין היוצא מהן מותר למשקין ולסתם היוצא מהן אסור וסבר רבי יהודה סתם אסור ויהתנן יחלב האשה מטמא לרצון ושלא לרצון חלב בהמה אינו מטמא אלא לרצון אמר ר׳ עקיבא קל וחומר הוא ומה חלב האשה שאינו מיוחד אלא לקטנים מטמא לרצון ושלא לרצון חלב הבהמה שמויחד בין לקטנים בין לגדולים אינו שמויחד בין לקטנים ובין לרצון אלא שישמא לו אם טמא חלב האשה שלא לרצון שדרם מגפתה טמא וישמא חלב הבהמה שלא

משקה שנאמר ותפתח את נאד החלז ותשקהו (שופטים ד:.) **חלז הבהמה אינו מטמא אלא אם כן יאל לרצון**. ואי לא חשיב משקה ואם נגע זו שרץ אינו מקבל טומאה וטעמא מפרש לקמיה: **שדס** דאי משך מאליו קאמר גבי תותים שמשך מהם מים ה״ל למימר שמשכו או שנמשכו דמים בכל מקום לשון רבים ועוד קשה לר״י אס כן הך צרימא הוה תיובתא דרב ורבי יוחנן דאמרי לעיל חלוק היה רבי יהודה צויתים וענבים דהכא דהשתא לרב ורבי יוחנן דסברי חלוק היה רבי יהודה צויתים וענבים נקט דוקא משך׳ דליכא למיחש טפי״ו דילמא ישיב דעמיה לסחוט משקה אחר שהכניסו נמי לאכילה מאחר שסחטן מתילה להוציא מהן משקה״ו לא הו משך׳ לא״ ולשמואל דאמר מודה רבי יהודה צויתים וענבים״ו נקט משך משום רבואת דתותים ורמונים דאפילו משך הכניסן לאוכלין היוצא מהן מותר למשקין ולסתם היוצא מהן אסור וסבר רבי יהודה סתם אסור ויהתנן יחלב האשה מטמא לרצון ושלא לרצון חלב בהמה אינו מטמא אלא לרצון אמר ר׳ עקיבא קל וחומר הוא ומה חלב האשה שאינו מיוחד אלא לקטנים מטמא לרצון ושלא לרצון חלב הבהמה שמויחד בין לקטנים בין לגדולים אינו שמויחד בין לקטנים ובין לרצון אלא שישמא לו אם טמא חלב האשה שלא לרצון שדרם מגפתה טמא וישמא חלב הבהמה שלא

משקה שנאמר ותפתח את נאד החלז ותשקהו (שופטים ד:.) **חלז הבהמה אינו מטמא אלא אם כן יאל לרצון**. ואי לא חשיב משקה ואם נגע זו שרץ אינו מקבל טומאה וטעמא מפרש לקמיה: **שדס** דאי משך מאליו קאמר גבי תותים שמשך מהם מים ה״ל למימר שמשכו או שנמשכו דמים בכל מקום לשון רבים ועוד קשה לר״י אס כן הך צרימא הוה תיובתא דרב ורבי יוחנן דאמרי לעיל חלוק היה רבי יהודה צויתים וענבים דהכא דהשתא לרב ורבי יוחנן דסברי חלוק היה רבי יהודה צויתים וענבים נקט דוקא משך׳ דליכא למיחש טפי״ו דילמא ישיב דעמיה לסחוט משקה אחר שהכניסו נמי לאכילה מאחר שסחטן מתילה להוציא מהן משקה״ו לא הו משך׳ לא״ ולשמואל דאמר מודה רבי יהודה צויתים וענבים״ו נקט משך משום רבואת דתותים ורמונים דאפילו משך הכניסן לאוכלין היוצא מהן מותר. מ״ר: **הלכה** **האשה מטמא** **לרצון** **ושלא** **לרצון**. והא דתנן במסכת מכשירין (פ״א) כל משקה שמתילתו לרצון אף על פי שאין סופו לרצון או שסופו לרצון אף על דמי רצון דמכשיר לא דמי רצון דהתם לרצון דהכא דהתם מיירי בשעת נפילתן על הזרעים שיהא לרצון דנענין יותן דומיא דכי יתן מה יתן דניחא ליה אף אפי׳ יותן דניחא ליה אבל הכא מיירי בשעת פרישה מן האשה או מן הבהמה: **לרצון** **ושלא** **לרצון**. כדמפרש בקמוך טעמא משום דדס מגפתה טמא וחלז דס חד הוא דדס נעכר ונעשה חלז ולא לריכין למה שפי׳ בקונט׳² משום דליקרי משקה שנאמר ותפתח את נאד החלז ותשקהו ונראה לר״י דהא דאיטריך לפרש האי טעמא צ״י דס נדה (נה דף נה:.) גצי חלז האשה הג״מ לרבי עקיבא דשמעמין דלית ליה טעמא׳³ או למאן דלית ליה דס נעכר ונעשה חלז אבל לרבנן דשמעמין לא לריך ⁴ (דפרישית לחלז האשה אלא דוקא לטמא חלז בהמה לרצון. ו׳ מ״ר:

משקה שנאמר ותפתח את נאד החלז ותשקהו (שופטים ד:.) **חלז הבהמה אינו מטמא אלא אם כן יאל לרצון**. ואי לא חשיב משקה ואם נגע זו שרץ אינו מקבל טומאה וטעמא מפרש לקמיה: **שדס** דאי משך מאליו קאמר גבי תותים שמשך מהם מים ה״ל למימר שמשכו או שנמשכו דמים בכל מקום לשון רבים ועוד קשה לר״י אס כן הך צרימא הוה תיובתא דרב ורבי יוחנן דאמרי לעיל חלוק היה רבי יהודה צויתים וענבים דהכא דהשתא לרב ורבי יוחנן דסברי חלוק היה רבי יהודה צויתים וענבים נקט דוקא משך׳ דליכא למיחש טפי״ו דילמא ישיב דעמיה לסחוט משקה אחר שהכניסו נמי לאכילה מאחר שסחטן מתילה להוציא מהן משקה״ו לא הו משך׳ לא״ ולשמואל דאמר מודה רבי יהודה צויתים וענבים״ו נקט משך משום רבואת דתותים ורמונים דאפילו משך הכניסן לאוכלין היוצא מהן מותר. מ״ר: **הלכה** **האשה מטמא** **לרצון** **ושלא** **לרצון**. והא דתנן במסכת מכשירין (פ״א) כל משקה שמתילתו לרצון אף על פי שאין סופו לרצון או שסופו לרצון אף על דמי רצון דמכשיר לא דמי רצון דהתם לרצון דהכא דהתם מיירי בשעת נפילתן על הזרעים שיהא לרצון דנענין יותן דומיא דכי יתן מה יתן דניחא ליה אף אפי׳ יותן דניחא ליה אבל הכא מיירי בשעת פרישה מן האשה או מן הבהמה: **לרצון** **ושלא** **לרצון**. כדמפרש בקמוך טעמא משום דדס מגפתה טמא וחלז דס חד הוא דדס נעכר ונעשה חלז ולא לריכין למה שפי׳ בקונט׳² משום דליקרי משקה שנאמר ותפתח את נאד החלז ותשקהו ונראה לר״י דהא דאיטריך לפרש האי טעמא צ״י דס נדה (נה דף נה:.) גצי חלז האשה הג״מ לרבי עקיבא דשמעמין דלית ליה טעמא׳³ או למאן דלית ליה דס נעכר ונעשה חלז אבל לרבנן דשמעמין לא לריך ⁴ (דפרישית לחלז האשה אלא דוקא לטמא חלז בהמה לרצון. ו׳ מ״ר:

ובח כאיסר שמן, גילתה ראשה והיתה מטפחת ומנחת על ראשה וכו׳. ת״ר נתפורו לו פירות בחצירו מלקט על יד ער יד ואוכל, אבל לא לתוך הסל ולא לתוך הקופה, שלא יעשה כדרך שהוא עושה בחול וכו׳. וחלקו רב יהודה אמר שמואל ורב עובלא, כל חד וחד מעמיד חלוקת ר׳ יהודה וחכמים, ור׳ יוחנן אמר הלכה כר׳ יהודה בשאר פירות ואין הלכה כמותם בזיתים וענבים. א״ר אבא אמר רב יהודה אמר שמואל מודה היה רבי יהודה לחכמים בזיתים וענבים, ומורים חכמים לרבי יהודה בשאר פירות. ובמאי פליגי בתותים ורמונים, דתניא זיתים שמשך מהן שמן, וענבים שמשך מהן יין, והכניסין בין לאוכלין בין למשקין היוצא מהן אסור. ורבותן בפרק הוובל בחבירו וכו׳ מעשה באחד שפרע ראשה על אשה כי ער שומרה ועומדת על פתה חצרה ושיכר הפך בפניה

ואבל לא לתוך הסל ולא לתוך הקופה, שלא יעשה כדרך שהוא עושה בחול וכו׳. וחלקו רב יהודה אמר שמואל ורב עובלא, כל חד וחד מעמיד חלוקת ר׳ יהודה וחכמים, ור׳ יוחנן אמר הלכה כר׳ יהודה בשאר פירות ואין הלכה כמותם בזיתים וענבים. א״ר אבא אמר רב יהודה אמר שמואל מודה היה רבי יהודה לחכמים בזיתים וענבים, ומורים חכמים לרבי יהודה בשאר פירות. ובמאי פליגי בתותים ורמונים, דתניא זיתים שמשך מהן שמן, וענבים שמשך מהן יין, והכניסין בין לאוכלין בין למשקין היוצא מהן אסור. ורבותן בפרק הוובל בחבירו וכו׳ מעשה באחד שפרע ראשה על אשה כי ער שומרה ועומדת על פתה חצרה ושיכר הפך בפניה

מסורת הש״ס

א) ביצה ג. חולין ד: (ג. לעיל יט:.) חולין ד: (ד. מכשירין פ״ו מ״ח כחומים יב.) (ט. דף ג.) (ו. נכפסקין מוספות איתא כסותו.) (ז. עיין מוס׳ ביצה ג. ד״ה ר״י אמר.) (ח. ג״א ועוד ור״י לא לירי רק משאר פירות גם חומים וענבים אבל ממומים ורמונים אינו מוזכר כלום דעמו משא״כ ר׳ יהודה דאמר צפ״י חומים ורמונים אם הכניסן לאוכלין היוצא מהן מותר וכן דומין לגזירה אפי״ה ס״ל דבראשון אסור צביצה וע״כ רמי ליה אהדני במסכת עירובין גט. ובמס׳ ביצה והיות פשוט שאין להגיה בלטה וצ״ל ודקך לגומטה ור״ל ליישב דלקך אם עומדת למסיתה ומת״ק ר״י עוד קיוון דאטו רחל למות למשקין שזבו שא״כ שזם סקון ע״ז אמר ודקך ס״ן. (ט. י״ג דפרישית, ו) ונ״י מוס׳ נדה טו: ד״ה מבני הסאן.

»

הנהגות הב״ח

א) בבשנה ור״א ממיר. י״ב ב״ר אלעזר גרסי׳ עי׳ פריש״י פ״ק דשבת דף ק״י ריש ש״י ד״ה אין סוחטין וכו׳ מפקדן דהוא מולדה: (א. ד״ה חלות וכו׳ להו ה״ס דאמ״כ מ״ה ולא יספח: (ז. תוס׳ ד״ה לרצון וכו׳ לרץ לחלב האשה כדפי׳ אלא:

»

רב נסים גאון

הכי נמי מסתברא דרבא כר׳ יהודה סבירא ליה, דרדש רבא אשה לא חכנס לבין העצבים ליטול מהן אור. אור שנשבר ביום טוב אסור להסירק לפי שמסכים בכלים ואין מסיקין בשבירי כלים. וזה שוה לדברי ר׳ יהודה שאמר במשנה ב״י כמה מדליקין (דף טז) ואין מסיקין בשבירי כלים דברי ר׳ יהודה. הוילא וסבירא ליה כותיהם בגולד במקצה נמי, דתנן בסוף סכתא אור [קמח דף קנן] ר׳ יהודה אומר אם לא היה נבלה מערב שבת אסורה לפי שאינהמן המוכן, כר׳ יהודה סבירא ליה. ולכן אמר סכתא אבר יונה למח לו את חזי ארומצא, דייקא מנה הא לא חזי לארומצא לא, וכמו שאמר בתהילת מסכת יום טוב (נא ב.) דאית ליה במקצה אית ליה גולד ודלית ליה במקצה לית ליה גולד, כי הכלל עיקר אחד חזור והיא ההכנה. אמר רב נחמן אנו אף על גוה אלא בית שמאי כרבי יהודה ובית הלל כרבי שמעון. וכן אמרו עוד מני ר שמעון הוא דלית ליה במקצה. ועיקר דברי רבי יהודה ור׳ שמעון בפרק כירה (דף טז) וכבר פירשנו למעלה.
אתאן לרבי יהודה דאמר דבר שאין מתכוין אסור. עיקר דבריו של ר׳ יהודה במשנה במסכת בכורות (דף גז) ובמס׳ יום טוב (דף נג) וכבר פירשנו דבריו עזי גמס׳ וזו בפרק כירה. מליק פרק נושל

»

רבינו חננאל

פרק עשרים ושנים חבית
שנשברה מצילין הימנה מוּזן ג׳ סעודות וכו׳. תנא לא יספוג בין בכפף, ולא יטפח בשמן ביד כדרך שהוא עושה בחול. לא יטפח, כדאמרין בכל מקום טופח ע״מ להטפח, וכותנן בפרק הוובל בחבירו וכו׳ מעשה באחד שפרע ראשה על אשה כי ער שומרה ועומדת על פתה חצרה ושיכר הפך בפניה

ואבל לא לתוך הסל ולא לתוך הקופה, שלא יעשה כדרך שהוא עושה בחול וכו׳. וחלקו רב יהודה אמר שמואל ורב עובלא, כל חד וחד מעמיד חלוקת ר׳ יהודה וחכמים, ור׳ יוחנן אמר הלכה כר׳ יהודה בשאר פירות ואין הלכה כמותם בזיתים וענבים. א״ר אבא אמר רב יהודה אמר שמואל מודה היה רבי יהודה לחכמים בזיתים וענבים, ומורים חכמים לרבי יהודה בשאר פירות. ובמאי פליגי בתותים ורמונים, דתניא זיתים שמש